

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **O. M.**, zast. J. H., proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti usnesení žalovaného ze dne 29. 7. 2020, č. j. MV-14238-13/OAM-2020, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2021, č. j. 14 A 89/2020-33,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2021, č. j. 14 A 89/2020-33, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným usnesením (dále jen „napadené usnesení“) rozhodl o žádosti žalobkyně o udělení dlouhodobého pobytu tak, že je tato žádost nepřijatelná, neboť nebyla podána žalobkyní osobně, ač k tomu byla ve smyslu § 159d odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném od 1. 7. 2020 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), povinna. Uvedené usnesení poznamenal žalovaný podle § 169h odst. 3 citovaného zákona do spisu.

II.

[2] Žalobkyně se proti napadenému usnesení bránila žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který jej v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Městský soud předeslal, že žalovaný na svých webových stránkách zveřejnil „*Informace k řešení pobytových záležitostí cizinců na území ČR po skončení nouzového stavu – od 18. května 2020 do 16. července 2020*“ (dále jen „informace“) a v bodě 4.2 těchto informací k žádosti o dlouhodobý pobyt uvedl: „*Žádost o dlouhodobý pobyt (včetně zaměstnanecké*

karty a modré karty) zasláná poštou či do datové schránky bude ministerstvem vnitra přijata a posouzena jako by byla podána osobně. Nebude nutné, aby se cizinec do 5 dnů osobně dostavil na pracoviště ministerstva vnitra.“ Žalobkyně svoji žádost o povolení k dlouhodobému pobytu odeslala dne 15. 7. 2020 prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb. Žalovaný ji obdržel dne 17. 7. 2020.

[4] Městský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2018, č. j. 1 Azs 26/2018-37, nejprve uvedl, že napadené usnesení nespadá pod kompetenční výlukou ze soudního přezkumu podle § 70 písm. a) s. ř. s. Podle městského soudu byla žalobkyně napadeným usnesením podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců vyrozuměna o tom, že správní řízení nebylo zahájeno a s její žádostí bylo naloženo, jako by nebyla podána; tímto správním aktem bylo podle městského soudu závazně rozhodnuto o právu žalobkyně na přístup ke správnímu orgánu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s § 42d zákona o pobytu cizinců, a proto se jedná o rozhodnutí podléhající přezkumu ve správním soudnictví na základě správní žaloby podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Městský soud tedy usoudil, že o žalobě může rozhodnout věcně.

[5] Městský soud dále dovodil, že z povinnosti osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu podle § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců existují výjimky uvedené v odstavci 3 téhož ustanovení. Jednou z těchto výjimek je i situace, kdy zastupitelský úřad učiní na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění. Žalovaný přitom požádal všechny klienty na svých webových stránkách, aby žádosti podávali jinak než osobně kvůli ochranným opatřením proti onemocnění Covid-19.

[6] Dále se městský soud zabýval spornou otázkou, zda byla žádost žalobkyně podána ve lhůtě od 18. 5. 2020 do 16. 7. 2020, v níž žalovaný podle zveřejněných informací nevyžadoval osobní podání žádosti. Stěžejní bylo určení data, které je pro věc rozhodné, tedy zda den odeslání zásilky obsahující žádost žalobkyně, či den jejího doručení žalovanému. S ohledem na to se městský soud zabýval povahou lhůty pro neosobní podání žádosti o pobytové oprávnění. Shledal přitom, že zákon o pobytu cizinců uvedenou otázku výslovně neupravuje (a upřesnil, že nelze aplikovat § 47 odst. 12 zákona o pobytu cizinců, neboť se netýká lhůt podle § 169d odst. 3 téhož zákona), proto aplikoval § 40 odst. 1 správního řádu, podle kterého má lhůta, na kterou je vázáno provedení určitého úkonu v řízení, procesní charakter. Taková lhůta je zachována, je-li v poslední den lhůty zásilka podána u držitele poštovní licence, aniž je rozhodné, že zásilka byla žalovanému doručena až po uplynutí lhůty. Procesní povahu městský soud dovodil i ze systematického umístění § 169d odst. 3 v zákoně o pobytu cizinců. Podle městského soudu tak byla žalobkyně oprávněna podat žádost neosobně ve lhůtě od 18. 5. 2020 do 16. 7. 2020. Jelikož žalobkyně žádost odeslala poštou dne 15. 7. 2020, tedy před koncem uvedené lhůty, který nastal dne 16. 7. 2020, městský soud dal žalobkyni za pravdu v tom, že žalovaný nesprávně posoudil její žádost jako nepřijatelnou proto, že nebyla v jím stanovené lhůtě podána osobně.

III.

[7] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

pokračování

[8] Stěžovatel předně namítá, že usnesení, o němž byl učiněn záznam do spisu, není rozhodnutím, a to ani ve smyslu § 65 odst. s. ř. s., neboť jím nedochází k založení, změně, zrušení nebo závaznému určení práva nebo povinnosti. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 26/2018-37, na který odkazuje městský soud, považuje stěžovatel za ojedinělý, který nekoreluje s rozhodnutími soudů, která se týkala sdělení, kterým stěžovatel podatelům vracel žádosti o pobytová oprávnění, která nepodali osobně podle § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 14. 8. 2017. Stěžovatel dále rozebírá podobnost projednávané věci s uvedeným sdělením a poukazuje na to, že v případě usnesení podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců nejde o autoritativní rozhodnutí o tom, zda tu právo podat žádost je či není, ale pouze o konstatování, že žádost žadatele nebyla učiněna osobně. Skutečnost, že řízení není v takovém případě zahájeno, vyplývá z § 44 odst. 1 správního řádu. Napadeným rozhodnutím tedy stěžovatel závazně nerozhodl o právu žalobkyně na přístup ke správnímu orgánu.

[9] Za nesprávné považuje stěžovatel také to, že městský soud svůj závěr opírá o § 169h odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, který však zakotvuje důvod nepřijatelnosti žádosti dopadající pouze na žádosti podané u zastupitelského úřadu a žádosti podaných na území České republiky se vůbec netýká. Stěžovatel zdůrazňuje, že Ministerstvo vnitra není zastupitelský úřad a není nadáno pravomocí upustit od povinnosti osobního podání žádosti o pobytové oprávnění (mimo žádosti o udělení či prodloužení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území). Dle stěžovatele je § 169h uspořádán tak, že důvody nepřijatelnosti uvedené v odstavci 2 dopadají pouze na žádosti podané u zastupitelského úřadu, kdežto důvody uvedené v odstavci 3 se vztahují i na žádosti podané na území České republiky u stěžovatele. Jelikož se § 169h odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců na žádosti podané na území nevztahuje, je mylný závěr městského soudu, že poslední věta odstavce 5 uvedeného ustanovení je nadbytečná. Na podporu svého názoru, že výše uvedené ustanovení dopadá pouze na žádosti podané u zastupitelského úřadu, stěžovatel cituje důvodovou zprávu k zákonu č. 176/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

[10] Stěžovatel dále namítá nesprávnou aplikaci § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu městským soudem. Má za to, že nejenže na projednávanou věc nedopadá § 169h odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, ale stejně tak v daném případě není použitelný ani § 169d odst. 3 téhož zákona, neboť ten dává možnost upustit od povinnosti osobního podání žádosti pouze zastupitelským úřadům, kterým stěžovatel není. Stěžovatel opakuje, že nemá možnost upustit od povinnosti osobního podání žádosti. Připouští, že sice na svých stránkách informoval, že v době do 16. 7. 2020 bude přijímat a posuzovat žádosti, které mají být dle zákona o pobytu cizinců doručeny osobně, i když mu budou doručeny jinak. Tento postup však nebyl postaven na § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, ale opíral se přímo o čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

[11] Stěžovatel uvádí, že na svých webových stránkách jasně deklaroval, že žádosti o pobytová oprávnění, které mají být podle zákona podány osobně, mohou žadatelé do 16. 7. 2020 doručit stěžovateli i jinak než osobně. Jednalo se o snahu zajistit cizincům, aby se mohli domáhat svých práv podle zákona o pobytu cizinců u stěžovatele jako správního

orgánu v souladu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Městský soud se podle stěžovatele mylí, když stanovený termín pro přijímání žádostí považuje za lhůtu, na niž by dopadalo pravidlo uvedené v § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu. Stěžovatel má za to, že toto ustanovení dopadá pouze na lhůty v již zahájeném řízení, nikoliv na lhůty, které zvláštní zákony stanoví pro podání návrhu či žádosti, kterými se řízení teprve zahajuje. Ke shodnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 11. 2019, č. j. 6 As 126/2019-21.

[12] Stěžovatel uzavírá, že napadený rozsudek považuje za nezákonný, neboť žaloba měla být odmítnuta jako nepřipustná. Městský soud nesprávně posoudil právní otázku v řízení, které vydání rozsudku předcházelo, když napadené rozhodnutí pokládal za rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a nesprávně vyložil a aplikoval také § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu. Městský soud podle stěžovatel pochybil také v tom, že v napadeném rozsudku nevysvětlil, proč na stěžovatele vztáhl právní úpravu, která dopadá na zastupitelský úřad.

IV.

[13] Žalobkyně svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužila.

V.

[14] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost je důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Jedná se totiž o vadu tak závažnou, že by se jí Nejvyšší správní soud musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, tedy i tehdy, pokud by ji stěžovatel sám nenamítal. Platí totiž, že v případě zjištění vad podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. již zpravidla není dán prostor k úvahám o námitkách věcného charakteru a je nezbytné napadený rozsudek bez dalšího zrušit.

[17] Nejvyšší správní soud již v minulosti dovodil, že rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74).

[18] Městský soud v posuzované věci výstižně popsal skutkový stav věci, stanoviska účastníků řízení, vypořádal se se všemi stěžejními námitkami žalobkyně a v reakci na ně podal ucelenou a logicky provázanou argumentaci, z níž vyplývá jeho závěr o důvodnosti žaloby. Potud tedy požadavkům přezkoumatelnosti napadený rozsudek vyhovuje.

pokračování

[19] Stěžovatel nedostatek důvodů spatřuje v tom, že městský soud neodůvodnil, proč na stěžovatele vztáhl právní úpravu, která dopadá na zastupitelský úřad. Tomu sice lze v obecnosti přisvědčit, avšak s ohledem na skutečnost, že tato otázka nebyla předmětem uplatněných žalobních bodů, nebylo takové zdůvodnění bez dalšího jeho povinností. Jedná se o otázku právního posouzení věci, o níž Nejvyšší správní soud pojedná dále.

[20] Nejvyšší správní soud však současně nepřehlédl, že městský soud bez dalšího ve věci aplikoval a vyložil § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců, ačkoliv stěžovatel v napadeném usnesení vychází z § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Již v odstavci 16. napadeného rozsudku městský soud uvádí, že stěžovatel žalobkyni napadeným usnesením vyrozuměl o tom, že její žádost nebyla podána osobně podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců, ačkoliv v záhlaví napadeného usnesení, stejně jako v předposledním odstavci jeho odůvodnění stěžovatel odkazuje na § 169h odst. 3 téhož zákona. Obdobně městský soud odkazuje na § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců taktéž v odstavci 34. napadeného rozsudku.

[21] Městský soud přitom v napadeném rozsudku nevysvětlil, zda stěžovatelem aplikované ustanovení zákona o pobytu cizinců na věc nedopadá a zda se při jeho aplikaci dopustil pochybení, tedy žádnou vadu v tomto směru žalovanému nevytkl, a pouze jeho úvahy založené na posledně zmíněném ustanovení nahradil vlastními založenými na jiné právní normě (§ 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců), aniž uvedl, proč tak činí. V uvedeném postupu již je třeba spatřovat nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů, a předčasný je tak též závěr městského soudu vyslovený v odst. 17. napadeného rozsudku o tom, že poslední věta § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců (*Nepodá-li cizinec žádost osobně, ač je k tomu podle tohoto zákona povinen, postupuje se obdobně podle věty druhé*) je nadbytečná.

[22] Nejvyšší správní soud tudíž dospěl k závěru, že v tomto směru je kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. naplněn a napadený rozsudek je stížen vadou dílčí nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. To však Nejvyššímu správnímu soudu přesto nebrání posoudit zbylé kasační námitky uplatněné z kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť se týkají těch částí napadeného rozsudku, jež vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů dotčeny nejsou.

[23] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítá, že žaloba směřuje proti usnesení, které není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Spornou otázkou tedy bylo, za napadené usnesení podléhá soudnímu přezkumu.

[24] Nejvyšší správní soud se této otázce ve své judikatuře věnoval již mnohokrát. Nelze přitom stěžovateli přisvědčit v jeho názoru, že rozsudek č. j. 1 Azs 26/2018-37, na který městský soud v napadeném rozsudku odkazoval, je ojedinělý a rozchází se s ostatní judikaturou kasačního soudu. Obdobně se vyjádřil Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 Azs 82/2018-19, publ. pod č. 3744/2018 Sb. NSS, v němž dovodil, že usnesení o nepřijatelnosti žádosti o pobytové oprávnění je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Proti takovému rozhodnutí nejsou v systému veřejné správy přípustné žádné opravné prostředky, neboť se jedná o usnesení, které se pouze poznamenává do spisu (§ 76 odst. 5 správního řádu), lze je však napadnout přímo správní žalobou (srov. též usnesení

rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 7 Azs 227/2016-36, publ. pod č. 3603/2017 Sb. NSS). Na tomto právním názoru setrval Nejvyšší správní soud i v celé řadě svých dalších rozsudků, příkladmo ze dne 1. 7. 2018, č. j. 9 Azs 123/2018-26, ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 Azs 150/2018-35, a v mnoha dalších. Není přitom významné, že některé z uvedených rozsudků se vyjadřují k usnesení o nepřijatelnosti z jiných důvodů, než je podání žádosti, které nebylo učiněno osobně, neboť forma rozhodnutí (usnesení) je ve všech případech stejná.

[25] Stěžovatel je také přesvědčen o tom, že v projednávaném případě, v němž došlo k záznamu napadeného usnesení do spisu, se jedná o postup srovnatelný s postupem, jímž žadatelům vracel žádosti, které měly být podány osobně ve smyslu § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 14. 8. 2017, a to se sdělením, že žádost nebyla podána osobně, a řízení o žádosti tedy nebylo zahájeno. Nejvyšší správní soud již dříve vyslovil, že obdobné postupy a sdělení nebylo možné pro nedostatek formy považovat za rozhodnutí podle § 65 s. ř. s., mohly však představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 téhož zákona (srov. výše zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 82/2018-19, či rozsudky ze dne 26. 7. 2017, č. j. 6 Azs 236/2016-38 ze dne 4. 4. 2018, č. j. 10 Azs 377/2015-25, v nichž byly obdobné zásahy předmětem věcného posouzení). Podle Nejvyššího správního soudu se tak o stejnou situaci s projednávaným případem nejedná a tato stěžovatelova argumentace tudíž opodstatněná není.

[26] Podle § 169h zákona o pobytu cizinců (ve znění účinném od 1. 7. 2020, shodně též dále), *(1) Žádost o udělení dlouhodobého víza a žádost o prodloužení doby platnosti dlouhodobého víza a doby pobytu na území na toto vízum nebo žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu je nepřijatelná, jestliže, a) cizinec si předem nesjednal termín podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu, a to pro účel pobytu, za kterým je tato žádost podávána, způsobem stanoveným zastupitelským úřadem, b) žádost byla podána zastupitelskému úřadu, který není příslušný podle § 169g, nebo c) žádost nebyla podána osobně podle § 169d odst. 2, aniž zastupitelský úřad upustil od povinnosti osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3.*

(2) Žádost o udělení dlouhodobého víza a žádost o prodloužení doby platnosti dlouhodobého víza a doby pobytu na území na toto vízum je dále nepřijatelná, jestliže, a) nebyl zaplacen správní poplatek za přijetí žádosti, b) k žádosti nebyly předloženy náležitosti podle tohoto zákona; to neplatí, jde-li o žádost cizince narozeného na území, c) žádost nebyla podána na úředním tiskopisu, d) cizinec odmítl pořízení otisků prstů nebo obrazového záznamu, nebo e) jde o žádost podanou na zastupitelském úřadě a žadatel prohlásil, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, a neobstaral si v přiměřené lhůtě stanovené zastupitelským úřadem na své náklady tlumočníka nebo osobu, která splňuje podmínky pro ustanovení tlumočnickem podle zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, ačkoli byl o této povinnosti zastupitelským úřadem poučen.

(3) Žádost je dále nepřijatelná, pokud byl v příslušném kalendářním měsíci na příslušném zastupitelském úřadu podán maximální počet žádostí stanovený pro jednotlivé druhy oprávnění k pobytu zákonem nebo nařízením vlády vydaným podle § 31a nebo § 181b odst. 1. Do

pokračování

maximálního počtu žádostí se zahrnují i žádosti, které jsou nepřijatelné z důvodu uvedeného v odstavci 1 nebo 2.

(4) V případě rozvržení maximálního počtu žádostí o víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání a o zaměstnaneckou kartu na maximální počet žádostí, které lze podat v rámci jednotlivých vládou schválených programů, a maximální počet ostatních žádostí, je žádost rovněž nepřijatelná, pokud byl v příslušném kalendářním měsíci na příslušném zastupitelském úřadu podán maximální počet žádostí stanovený nařízením vlády vydaným podle § 181b odst. 2 pro jednotlivé vládou schválené programy nebo pro ostatní žádosti.

(5) Nepřijatelnost žádosti zjišťuje u žádosti podané na zastupitelském úřadu zastupitelský úřad a u žádosti podané ministerstvu ministerstvo. Je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána; tuto skutečnost ministerstvo nebo zastupitelský úřad cizinci písemně sdělí včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní usnesení do spisu a vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl uhrazen. Nepodá-li cizinec žádost osobně, ač je k tomu podle tohoto zákona povinen, postupuje se obdobně podle věty druhé.

[27] Stěžovatel v kasační stížnosti rozebírá systematiku § 169h zákona o pobytu cizinců; má za to, že odstavec 2 tohoto ustanovení je aplikovatelný pouze na žádosti podané na zastupitelském úřadu, kdežto odstavec 3 již dopadá i na žádosti podané na území. Z výše citovaného znění daného ustanovení je přitom patrné, že zákonodárce poměrně jasně vztáhl konkrétní úpravu k tomu správnímu orgánu, jehož se týká. Přestože se tedy v daném případě nejedná o otázku stěžejní, Nejvyšší správní soud nemůže stěžovateli přisvědčit v tom, že odstavec 2 výše citovaného ustanovení dopadá pouze na žádosti podané u zastupitelského úřadu. Takový závěr nevyplývá ani z návětí uvedeného odstavce ani z jeho jednotlivých písmen, s výjimkou písmene e), kde je výslovně uvedeno, že se týká žádostí podaných na zastupitelském úřadě. Pokud by se tedy měl, jak tvrdí stěžovatel, celý uvedený odstavec 2 daného ustanovení vztahovat výlučně na žádosti podané na zastupitelském úřadě, bylo by nadbytečné se o zastupitelském úřadě zmiňovat pouze v jednom z jeho písmen. Mimo to se žádosti o prodloužení platnosti dlouhodobého víza podávají zásadně na území České republiky, stejně jako žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území, a jsou tedy zcela v gesci stěžovatele, nikoliv zastupitelského úřadu; i proto by bylo nelogické vztahovat § 169h odstavec 2 zákona o pobytu cizinců pouze na žádosti podané na zastupitelských úřadech.

[28] V čem je však třeba dát stěžovateli v souvislosti s výše vykládaným § 169h zákona o pobytu cizinců za pravdu je skutečnost, že městský soud v napadeném rozsudku chybně zaměňuje Ministerstvo vnitra (stěžovatele) za zastupitelský úřad. Zastupitelský úřad je organizačním útvarem Ministerstva zahraničních věcí zřízeným za účelem plnění úkolů služby v zahraničí [§ 4 zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě)]. Zákon o pobytu cizinců přitom jasně stanovuje pravomoc a rozsah povinností zastupitelských úřadů a důsledně je odlišuje od pravomocí a působnosti Ministerstva vnitra. Tyto orgány nelze zaměňovat ani slučovat, avšak právě toho se městský soud v projednávané věci dopustil a bez bližšího vysvětlení, proč tak činí, dává mezi tyto zcela rozdílné orgány s rozdílnými pravomocemi a rozdílnou působností rovnítko a vztahuje ustanovení, jež se týkají pouze zastupitelských úřadů, na stěžovatele.

[29] Z uvedeného pochybení přitom pramení další nesprávné závěry městského soudu při aplikaci a výkladu na věc dopadajících ustanovení zákona o pobytu cizinců. Městský soud především v napadeném rozsudku pochybil v opakovaném použití § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, který stanovuje možnost zastupitelského úřadu v odůvodněných případech upustit od povinnosti osobního podání žádosti, ve vztahu ke stěžovateli, který je však správním orgánem od zastupitelského úřadu odlišným. Přestože tedy zákon o pobytu cizinců stanoví, že také stěžovatel může v určitých případech upustit od osobního podání žádosti (viz zejména § 169d odst. 4 zákona o pobytu cizinců), městským soudem opakovaně zmiňované ustanovení takovou možnost stěžovateli nedává, neboť se týká zastupitelského úřadu.

[30] S ohledem na výše uvedené je tedy třeba dát stěžovateli za pravdu i v tom, že se městský soud dopustil pochybení také v právním posouzení věci, tedy napadený rozsudek je zatížen též vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[31] Stěžovatel konečně namítá i nesprávnou aplikaci § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu městským soudem. Zastává totiž názor, že uvedené ustanovení správního řádu dopadá pouze na lhůty v již zahájeném řízení a nikoliv na lhůty pro podání návrhu či žádosti. Nejvyšší správní soud mu však v tomto ohledu nemůže dát za pravdu. Předmětné ustanovení stanoví obecná pravidla pro počítání procesních lhůt, která se uplatní vždy tehdy, nevymezí-li zákonodárce, že se v konkrétním případě má postupovat odlišným způsobem (například vyloučení aplikace daného ustanovení, či přímo použití správního řádu). V opačném případě je zpravidla žádost či návrh na zahájení řízení prvním úkonem v řízení (nestanoví-li zákon něco jiného), na něž se obecná pravidla pro počítání lhůt rovněž vztahují. Stěžovatel svůj opačný názor opírá o rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 126/2019-21. Uvedený rozsudek však nemůže být pro stěžovatelův názor žádnou podporou, neboť se této otázce nevěnuje; zabývá se vztahem § 37 odst. 4 správního řádu a § 40 odst. 1 písm. d) téhož zákona, o což však v daném případě nejde. Výslovně však přesto v citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že den předání zásilky držiteli poštovní licence se považuje za rozhodující z hlediska počítání lhůt a lhůta je zachována, je-li poslední den lhůty podána držiteli poštovní licence poštovní zásilka obsahující podání a adresovaná příslušnému správnímu orgánu. Nejinak se v napadeném rozsudku vyjádřil také městský soud (viz odst. 32. napadeného rozsudku), a při aplikaci § 40 odst. 1 správního řádu tudíž nepochybil.

VI.

[32] S ohledem na shora uvedené Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení podle § 110 odst. 1 části věty první před středníkem s. ř. s. V něm je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Opětovně tedy přezkoumá napadené usnesení v rozsahu uplatněných žalobních bodů, avšak důsledně přitom bude odlišovat jednotlivé správní orgány (Ministerstvo vnitra, zastupitelský úřad) a s ohledem na to při posouzení věci použije výlučně tu právní úpravu zákona o pobytu cizinců, která se vztahuje k tomu kterého správnímu orgánu a která je tak v dané věci použitelná. Následně o věci znovu rozhodne.

pokračování

[33] V novém rozhodnutí městský soud rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2023

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu